

Ikääntyneiden palvelujen toimialueen asiakasmaksut 2026

Katja Lehtonen

Vastuuyksikön päällikkö

Ikääntyneiden palvelujen toimialueen keskeiset palvelut, joihin asiakasmaksut liittyvät

- Kotihoito ja tukipalvelut
- Yhteisöllinen asuminen
- Omaishoidon tuen vapaat
- Lyhytaikainen asumispalvelu
- Sairaalahoido (yleislääketieteen osastot)
- Perhehoito
- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Kotona asumista tukevat tukipalvelut

- Kotihoidon tukipalveluja ovat
 - Ateriapalvelu
 - Ateriapaketit (yhteisöllisessä asumisessa)
 - Peseytyspalvelu
 - Asiointipalvelu
 - Turvapuhelinpalvelu
 - Kuntouttava päivätoiminta
 - Peseytymiseen tai päivätoimintaan liittyvä kuljetus
 - Vaatehuoltopalvelu
 - Siivouspalvelu
- Tukipalveluihin liittyvät asiakasmaksut ovat tasasuuruisia maksuja. Erillistä maksupäätöstä ei tehdä.
- Hyvinvointialue saa päättää kohtuullisen maksun. Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten suuruinen.
- Vuoden 2026 asiakasmaksuista on päättänyt aluehallitus 9.12.2025 kokouksessaan.

Kotihoidon maksut

- Tilapäinen kotihoito 20,70 €/käynti
- Tilapäinen kotisairaanhoido (kerryttää maksukattoa)
 - Muun henkilön suorittama kotikäynti 17,50 €/käynti
 - Lääkärin tekemä kotikäynti 27,60 €/käynti
- Kuntouttava arviointijakso 20,70 €/vrk
- Säännöllinen kotihoito: perheen koon, suunniteltujen palvelutuntien ja tulojen mukaan määräytyvä kuukausimaksu

Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu 1/2

- Jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta, peritään säännöllisen kotihoidon kk-maksu.
- Maksu määräytyy asiakkaan
 - Perheen bruttotulojen mukaan
 - Suunniteltujen käyntiaikojen mukaan => jonka mukaan määräytyy oikea %
 - Perhekoon mukaan => josta määräytyy tuloraja
- Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Sata-alueella se on 92,90 €/tunti.
- Tulosidonnaisesta maksusta asiakas saa maksupäätöksen, josta asiakas voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu 2/2

- Hyvinvointialue saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien (h/kk) määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.
- Maksu saa olla enintään 5 momentin mukaisen maksuprosentin osoittama määrä 3 momentissa säädetyn tulorajan ylittävistä kuukausituloista.
- Tulorajat ovat vuonna 2026 seuraavat:
- Perheen koko, henkilömäärä: 1 2 3 4 5 6
- Tuloraja, euroa kuukaudessa: 699 1 290 1 731 2 025 3 030 3 481
- Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 416 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Esimerkkilaskelma

- Yksin asuvan asiakkaan huomioon otavat bruttotulot: 1200 €/kk
- Palvelutunnit kuukaudessa: 40 tuntia kuukaudessa
- Tuloraja on tällöin 699 €
- Asiakasmaksua saa periä 35 % tulorajan ylittäviltä tuloilta
- Eli $(1200 - 699) \times 0,35$
- Asiakkaan säännöllisen kotihoidon kuukausimaksu on tällöin 175,35 €

Tulot, jotka huomioidaan maksua määrättäessä

- Huomioidaan asiakkaan ja hänen puolisonsa bruttotulot, kuten
 - Palkkatulot, etuudet, eläkkeet, omaishoidon tuki
 - Sijoitusrahastojen ja –vakuutusten tuotto /tulo
 - Tilin korko- ja osinkotulot (jotka ovat vähintään 120 € tai enemmän / vuosi => Tämä toimialueen oma linjaus)
 - Elatustuki, eläkettä saavan hoitotuki
 - Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat tai tunnustuspalkinto (TvL 82 §2, mikäli veronalaista tuloa)
 - Laskennallinen metsätulo
 - Viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot
 - korotettuna Verohallinnon määräämillä prosenttimäärillä

Yhteisöllinen asuminen

- Asiakas maksaa vuokran ja palvelutarpeensa mukaisten palvelujen asiakasmaksut, kuten säännöllisen kotihoidon kk-maksun ja kotihoidon tukipalvelut.
- Kun asiakas siirtyy yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa säännöllistä kotihoitoa, tulee aiemman asunnon asumismenot huomioida vähennyksinä, esim. omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut 6 kk ajalta.

Maksu keskeytyksen ajalta

- Hyvinvointialue saa periä säännöllisen kotihoidon maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, **maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta**. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Omaishoidon tukeen liittyvät asiakasmaksut

- Omaishoidon kotiin vietävän lähihoitajapalvelun asiakasmaksut
 - Puoli päivää (n. 3-4h) / käynti: 6,80 €
 - Koko päivä (n. 7-8h) / käynti: 13,60 €

- Omaishoidon vapaan aikainen hoito
 - Omaishoitajan lakisääteinen vapaa/vrk:13,70 €
 - Sijaishoito toimeksiantosopimuksella omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajalta /vrk: 13,70 €

Lyhytaikainen asumispalvelu

- Koskee mm. Arvi-yksiköitä
- Asiakasmaksu 40,20 €/päivä
- Ei kerrytä maksukattoa
- Sisältää asumisen ja ateriat, perushoidon, sairaanhoidon, lääkärin konsultaatiot sekä kuntoutuksen
- Asiakkaalla on käytössä omat lääkkeet, hygieniatarvikkeet ja henkilökohtaiset apuvälineet

Sairaalapalvelu (yleislääketieteen osastot)

- Lyhytaikainen laitoshoido 71,50 €/pv
- Lyhytaikainen laitoshoido maksukaton täyttymisen jälkeen 26,80 €/pv
- Sisältää hoidon ja aterioiden lisäksi myös lääkkeet ja hoitotarvikkeet

Lyhytaikainen perhehoito ja kotiin annettava perhehoito

- Lyhytaikainen perhehoito/pv: 35,90 €
- Tilapäishoito alle 4h (perhehoito ja palveluasuminen): 12,00 €
- Tilapäishoito 4-8h (perhehoito ja palveluasuminen): 17,90 €
- Kotiin annettava perhehoito alle 6h: 10,30 €
- Kotiin annettava perhehoito 6-10h: 16,50 €

Pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksu

- Jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta, peritään pitkäaikaisen hoidon kk-maksu.
- Maksu saa olla enintään **85 prosenttia asiakkaan kuukausituloista**, joista on tehty asiakasmaksulaissa säädetyt vähennykset.
- Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön tulee jäädä käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaalle vähintään **195 euroa** kuukaudessa.

Puolison vaikutus asiakasmaksuun

- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt **yhteistaloudessa** avioliitossa tai avoliitossa ja **asiakkaan tulot** ovat **suuremmat** kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty 1 momentissa tarkoitetut vähennykset.
- Jos kuitenkin puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin asiakkaan omien tulojen perusteella määräytyvä maksu, peritään asiakkaalta sen mukaan, mikä olisi pienempi maksu.
- Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, maksu määräytyy asiakkaan omien tulojen mukaan ja maksu on enintään 85 % kuukausituloista.

Huomioitavat tulot

- Tuloina huomoidaan nettotulot, kuten esimerkiksi
 - Eläketulot (ilman rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää)
 - Tilien korko- ja osinkotulot (jotka ovat vähintään 120 € tai enemmän / vuosi => Tämä toimialueen oma linjaus)
 - Elatustuki, eläkettä saavan hoitotuki, vammaistuki
 - Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat tai tunnustuspalkinto (TvL 82 §2, mikäli veronalaista tuloa)
 - Laskennallinen metsätulo
 - Pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot
 - Muut jatkuvat ja vuosittain toistuvat nettotulot

Tuloista tehtävät vähennykset

- Edunvalvojan palkkio
- Asumismenot
 - Edellisen asunnon kustannukset
 - 1 kk vuokra
 - 6 kk ajalta kohtuulliset ja välttämättömät kulut omistusasunnon osalta
 - Ympäri vuorokautisen palveluasumisen vuokra, josta on ensin vähennetty asumistuki
- Lääkemenot
- Muut apteekin valmisteet, jos terveydenhuollon ammattilainen on arvioinut ne terveyden kannalta välttämättömiksi

Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen

- Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.